

Agricultural Policies in OECD Countries: At a Glance - 2006 Edition

Summary in Norwegian

Et blikk på jordbrukspolitikken i OECD-landene - 2006-utgave

Sammendrag på norsk

SAMMENDRAG

Jordbrukssektoren i OECD-området er fortsatt karakterisert av et høye subsidienivåer

I 2005 utgjorde subsidiene til produsentene i OECD-området, målt i PSE-prosent (produsentsubsidieestimat), 29 % av jordbruksinntektene, samme som i 2004. Dette nivået er riktignok en nedgang sammenlignet med 37 % i 1986-88. PSE-beløpet for 2005 er anslått til 280 milliarder US dollar eller 225 milliarder euro. Den totale støtten til jordbrukssektoren, som kombinerer støtte til produsentene, budsjettoverføringer til forbrukerne og generelle tjenester til jordbruket, tilsvarte 1,1 % av BNP i 2005, mot 2,3 % i 1986-88.

Det skjer fortsatt et gradvis skifte bort fra de fleste av de politiske virkemidlene som forvrenger produksjon og handel

Måten som støtten ytes produsentene på er for tiden gjenstand for politisk reform. Andelen av de subsidieformene som i størst utstrekning forvrenger produksjon og handel – dvs. de som er knyttet til resultater og produksjonsfaktorer – har sunket fra 91 % av produsentstøtten i 1986-88 til 72 % i 2003-05. Senkningen i produksjonsrelatert støtte gjenspeiles også av en reduksjon i forskjellen mellom produsentpriser og priser ved grensen. I 1986-88 lå den gjennomsnittlige produsentprisen i OECD som helhet 57 % over prisen på grensen. I 2003-05 hadde denne forskjellen gått ned til 27 %. Parallelt med reduksjoner av denne formen for støtte har man økt utbetalinger basert på areal eller antall dyr samt utbetalinger basert på tidligere rettigheter. Dermed har man begrenset

konsekvensene for jordbruksinntektene. Bestemte krav, særlig miljøkrav, blir i økende grad knyttet til slike betalinger. Men tiltak knyttet til resultater eller produksjonsfaktorer dominerer fortsatt produsentsubsidiene i de fleste land. Dette oppmuntrer avkastningen, legger press på naturressursene og forvrenger handelen. Videre har det bare skjedd ytterste beskjedne fremskritt mot en politikk innrettet på klart definerte målsettinger og klart definerte mottakere. Det trengs ytterligere innsats for å sikre at jordbrukspolitikken fungerer på en transparent måte, er utformet med sikte på spesifikke resultater og er fleksibel i forhold til endrede prioriteringer.

Jordbrukspolitiske reformer viser et ujevnt nivå i de forskjellige landene

Siden 1986-88 har produsentsubsidiene uttrykt som prosent av jordbruksinntektene falt i nesten alle land.. Den største senkningen skjedde i Canada, Mexico (fra 1991-93) og New Zealand. Blant de landene som gir store subsidier, skjedde de største reduksjonene på Island, i Sveits og Korea. Total støtte til jordbruket som andel av BNP har også falt i nesten alle OECD-land.

Enkelte politiske endringer ble innført på det nasjonale plan i 2005, og andre ble besluttet

Gjennomføringen av 2003-reformen fortsatte i EU med delvis overgang til melkesubsidier og enkeltbetalingsordningen i ti medlemsstater. Korea begynte å reformere sin rispolitikk, med avskaffelse av offentlig innkjøp og innføring av direktestøtte. Canada innførte et eget program for landbruksinntekter for å gi produsentene spesielle utbetalinger, den siste i en serie av ad hoc-betalinger. I USA ble kvote- og prisstøtten til tobakksprodusentene erstattet av tidsbegrensede subsidier, og utligningsordningen for tapte melkeinntekter ble utvidet til 2007. Tyrkia utvidet sitt prosjekt for innføring av jordbruksreform til 2007. Island omorganiserte sine institusjoner for å forbedre administrativ effektivitet.

I 2005 inngikk Rådet i EU avtale om å endre sukkerordningen. Fra 2006 vil den administrerte prisen for råsuksker og hvitt suksker bli kuttet, og en ny betaling vil bli lagt til enkeltbetalingsordningen. En ny utviklingsregulering for landdistriktene ble vedtatt for perioden 2007-2013. Japanske myndigheter vedtok en ny grunnleggende plan for ernæring, jordbruk og landdistrikter. Ett av hovedtrekkene i denne planen er at det fra 2006 innføres nye ordninger for direktestøtte, som vil forskyve støttegrunlaget fra enkelt- til flervareproduksjon. En endelig avtale ble inngått i Norge for det nasjonale miljøprogrammet, med innføring av regionale programmer.

Den multilaterale reformen av jordbrukspolitikken har fortsatt uklare konturer

Doha-utviklingsrunden (Doha Development Agenda – DDA) av handelsforhandlingene fortsatte med drøfting av jordbruket på grunnlag av rammeverket som ble fastsatt i 2004. Det ble vedtatt en metode for å etablere ad valorem-tollekvivalenter, og konkrete forslag ble fremsatt. Forhandlingene på ministermøtet i Hong Kong i desember 2005 munnet ut i en avtale om avvikling av alle former for eksportstøtte og tilsvarende støtteformer innen utgangen av 2013, naturligvis på

betingelse av at det oppnås enighet om DDA mer generelt. Det gjenstår enkelte viktige saker angående nasjonale subsidier med handelsforvridende virkning og forbedring av markedsadgang, særlig når det gjelder reduksjon av tollsatser. Det haster nå med å oppnå fremskritt i disse forhandlingene for å sprøyte nytt liv i de jordbrukspolitiske reformene.

© OECD 2006

Denne oppsummeringen er ingen offisiell OECD-oversettelse.

Denne oppsummeringen kan reproduseres hvis OECDs copyright og originalens tittel angis.

Flerspråklige oppsummeringer er oversatte utdrag av OECD-publikasjoner opprinnelig utgitt på engelsk og fransk.

Disse er gratis tilgjengelige på OECDs Online Bookshop

www.oecd.org/bookshop/

For ytterligere informasjon, ta kontakt med OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate.

rights@oecd.org

Faks: +33 (0)1 45 24 13 91

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal
75116 Paris
Frankrike

Besøk vårt nettsted www.oecd.org/rights/

